

critical STEAM
eines per fomentar el pensament crític

Manresa, 29 de novembre de 2023

El Canal de Reporters: un projecte d'educació mediàtica i informativa

Salvi Canadell, Berta Farré i Marc Pardo

Berta Farré i Sendrós

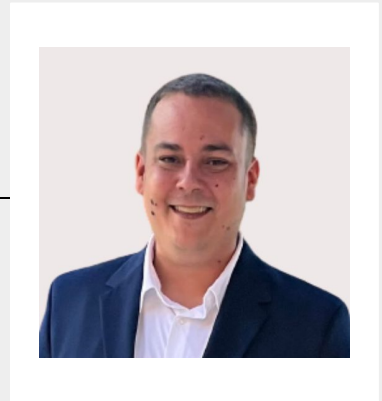
Mestra d'Educació Primària i graduada en Comunicació. **Assessora Tècnica Docent de l'Àrea de Cultura Digital** del Departament d'Educació. Membre de l'equip de la Competència digital de l'Alumnat de l'Àrea de Cultura Digital i coordinadora de mentors/es digitals.

@berta_farre

Marc Pardo

Mestre d'Educació Musical i finalitzant el Grau de Màrqueting i Investigació de Mercats. Col·laborant a l'Àrea de Cultura Digital del Departament d'Educació com a **Assessor Tècnic Docent**, coordinant mentoria digital al Maresme-Vallès Oriental i part de l'equip de robòtica de l'ACD.

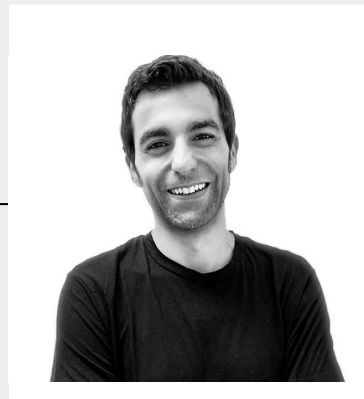
@parduuu

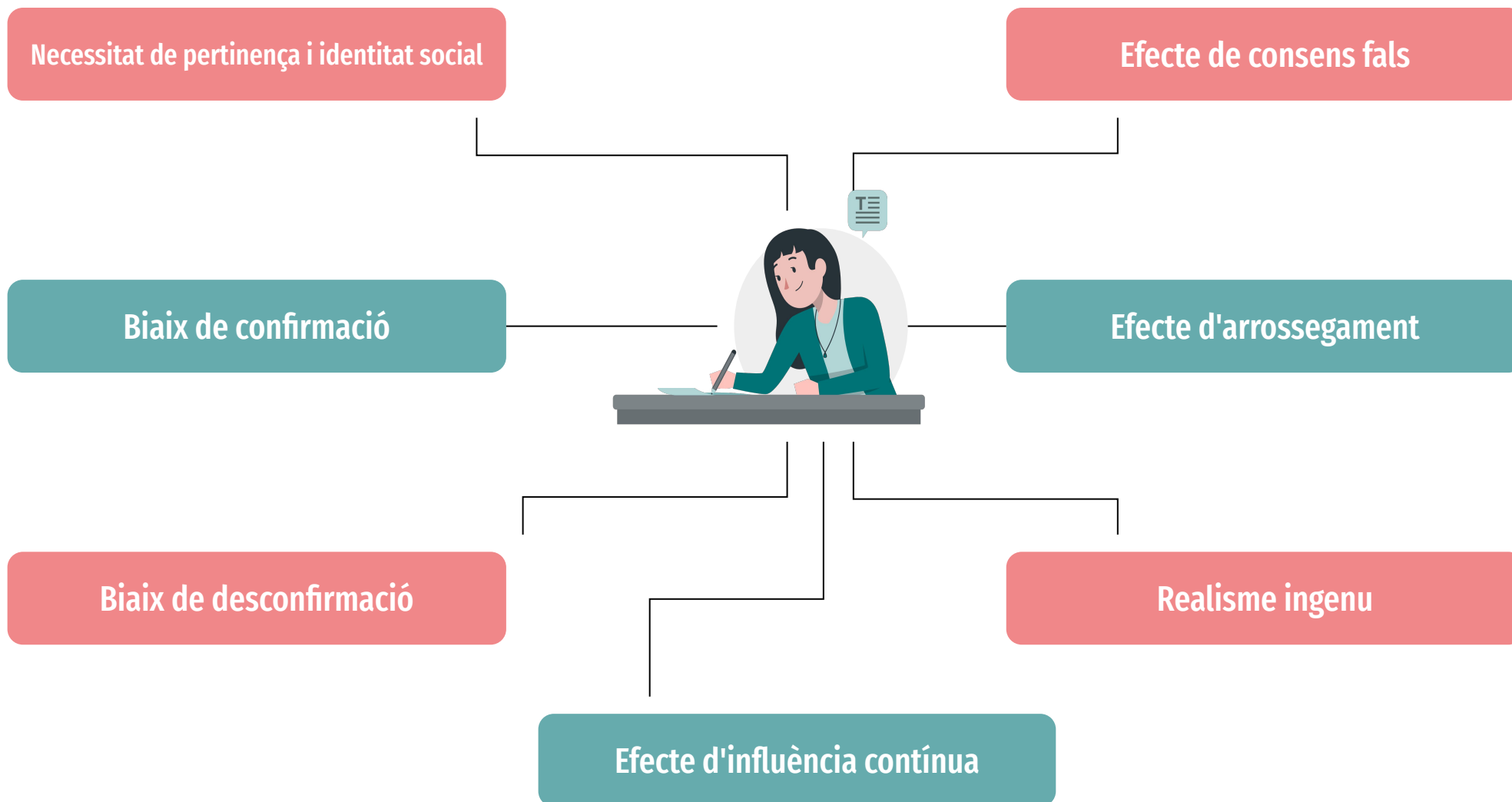
Salvi Canadell Rusiñol

Mestre d'Educació Primària i Llicenciat en Comunicació Audiovisual. Ha treballat en els diferents cicles de Primària i al Batxillerat. Actualment, treballa com a **Assessor Tècnic Docent a l'Àrea de Cultura Digital** del Departament d'Educació

@salvicanadell

Mecanismes cognitius i emocionals davant la (des)informació

Canal de Reporters

 CANAL DE REPORTERS
La mediateca del periodisme a les aules

[Enllaç al vídeo promocional](#)

El Projecte

Què és?

Projecte d'educació mediàtica i informacional

Origen

Pla d'Educació Digital de Catalunya

Treball en equip

Treball col·laboratiu fruit de convenis i col·laboracions

Col·legi de Periodistes de Catalunya
EL PORTAL

Canal de reporters

Treball competencial

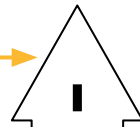
Competència digital de l'Alumnat
Competència digital Docent
Competències de l'àmbit lingüístic

D'on venim? Cap a on anem?

Projecte CR avui

Formació i participació

1a Trobada CR

Pilotatge

Participació professorat i centres
Revisió i correcció de materials

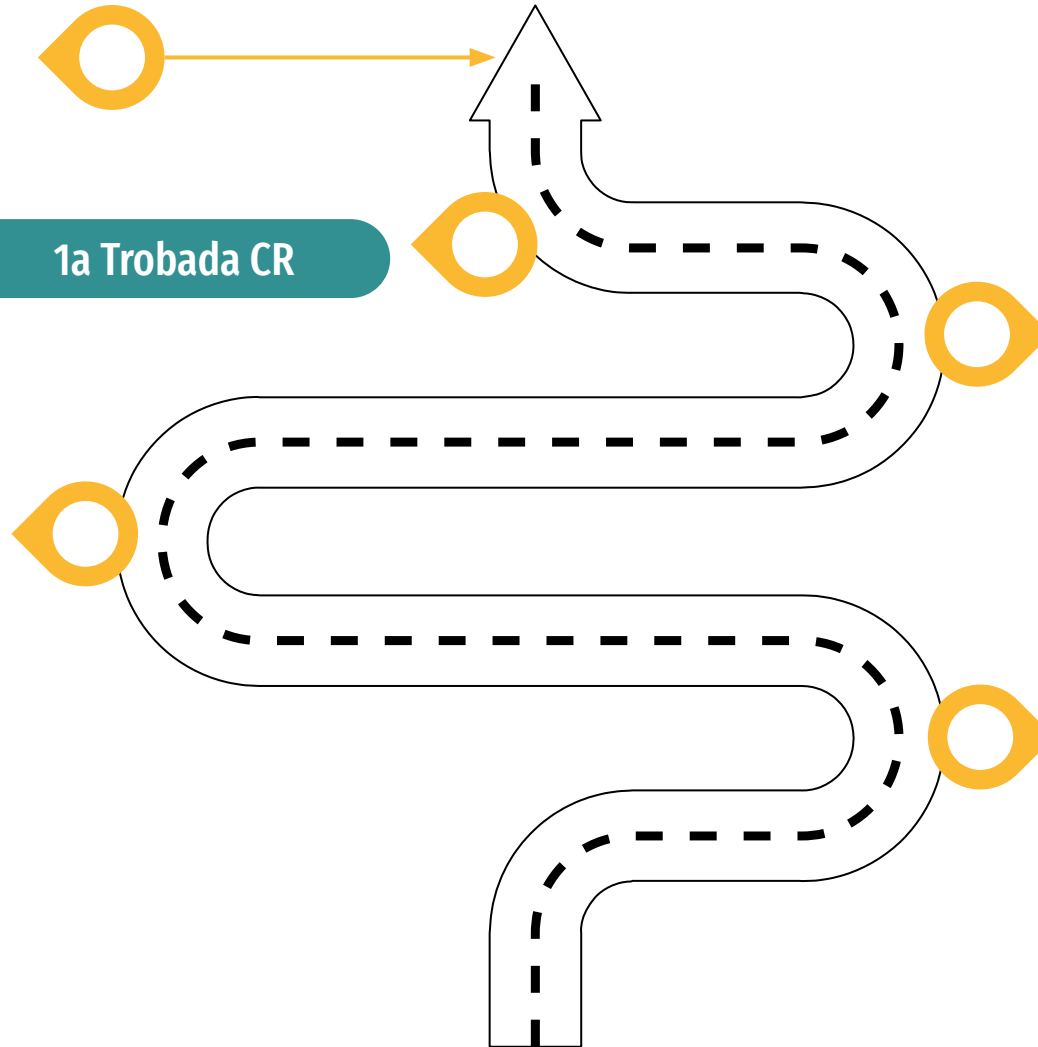

Materials en obert

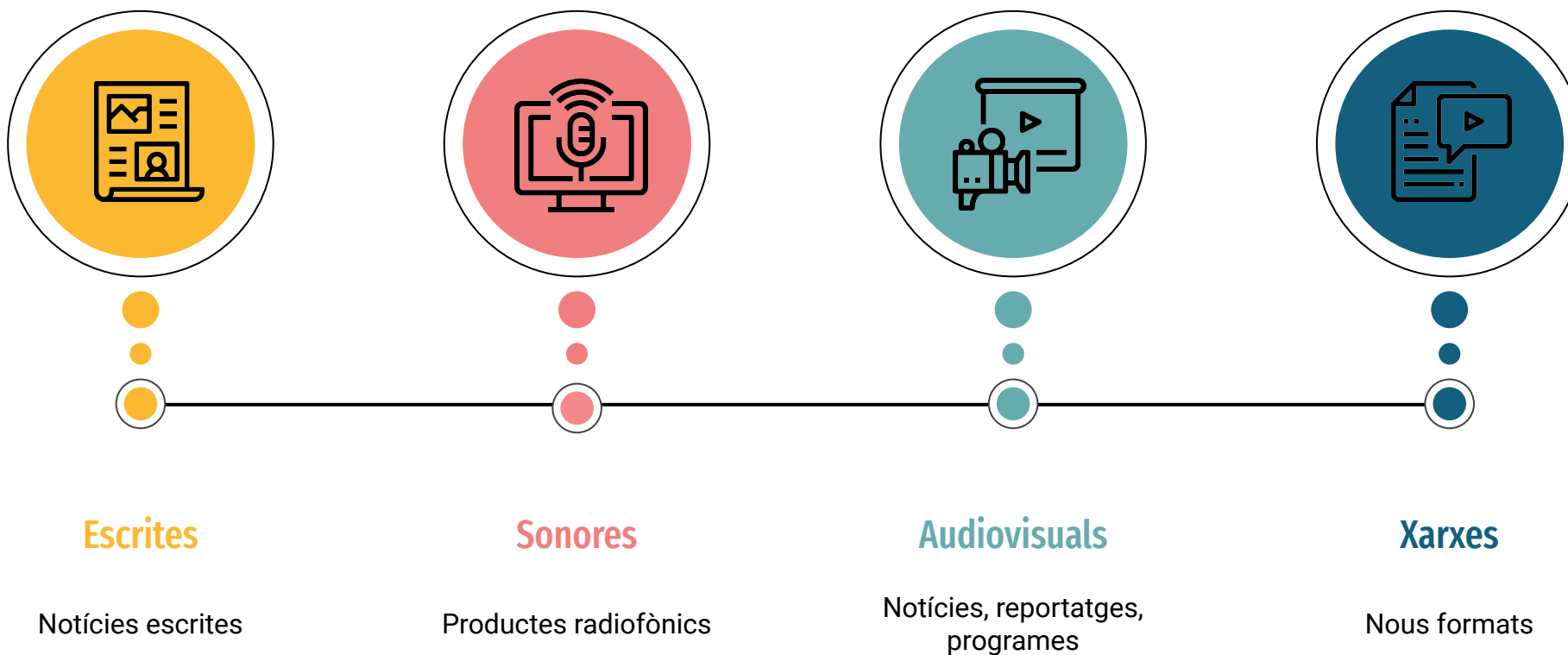
Publicació NODES
Ofertaments de materials
Accions formatives

Creació de materials

Elaboració de materials i
activitats al Moodle

Tipologia de notícies

Implicar l'alumnat en la redacció de notícies

Font: Media Literacy Trust

El CR i les dimensions de l'alfabetització digital

1

capacitat per separar els fets de les opinions

2

capacitat per detectar estratègies de manipulació

3

capacitat per verificar informació

4

capacitat per trobar, utilitzar i crear informació de manera crítica, constructiva i creativa

5

capacitat per utilitzar els dispositius digitals de manera eficaç

Canal de Reporters

PORTES OBERTES A L'ESCOLA PROGRÉS

Unes portes obertes que poden tenir molt d'èxit!

29 de març de 2023, Badalona. David Mateos i Arnau Barberà.

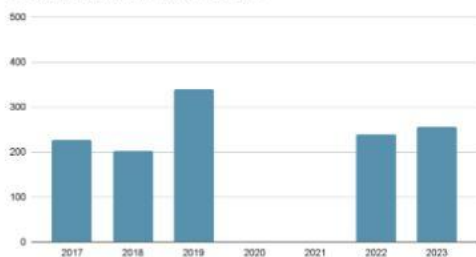
El passat 1 de març, entre les 9:30 i les 17:45 de la tarda 148 famílies i 255 persones van venir a les portes obertes de l'Escola Progrés de Badalona. 6 grups van visitar l'escola, 3 pel matí i 3 per la tarda.

Els alumnes de tota la primària van presentar algunes de les propostes de llengua, de matemàtiques i varis projectes de processos d'aula, per tal d'ensenyar a les famílies com treballen a l'escola. Dos alumnes de cada curs van ser els encarregats de presentar les propostes tot explicant la seva experiència.

La ciutat de Badalona té una població de 223.506 habitants, dels quals 23.326 són infants d'entre 3 i 12 anys. Tenint present el nombre d'assistents, el 1,09% de la població de Badalona podria estar interessada en inscriure's a l'escola. Cal tenir present que gran part dels interessats viuen al voltant del centre.

Amb les dades dels set anys anteriors, el nombre d'assistents a les portes obertes s'ha mantingut entre els 200 i 340 visitants.

Evolució assistents Portes Obertes

Escola Consol Ferré (Amposta)

fa 6 mesos

MÉS PODCASTS DE L'AMBIENT DE REPORTERS/ES

Valorar l'ús que fem de la pista compartida

Autoria: Leyre Samo i Wissal Raiss (4t), Valery Aguilar (5t) i Aina Baiges (6t)

Data: 25/04/2023

Hi ha queixes sobre l'estat de la pista compartida del Consol Ferré. Parlem amb alumnes que l'utilitzen i amb mestres de l'Escola per conèixer la seva opinió i quines són les propostes que ens fan.

1:44 / 6:22

Escola Consol Ferré (Amposta)

fa 7 mesos

L'hora del pati - podcast

L'hora del pati

Autoria: Aleix Cruz (4t), Nathan Quer (4t), Abril Polanco (5t) i Mariona Sapinya (6t)

Data: 28/02/2023

El temps de pati és el que més agrada a la majoria de xiquets i xiquetes de l'Escola, però ni ha prou de temps? Què opinen ells i elles? Descobreix-ho escoltant aquest podcast.

0:00 / 0:00

#canaldereporters, #radioreporters; #local

Canal de Reporters

Escola L'Entorn (Porqueres)

fa 7 mesos

Toca netejar la llera del riu Terri

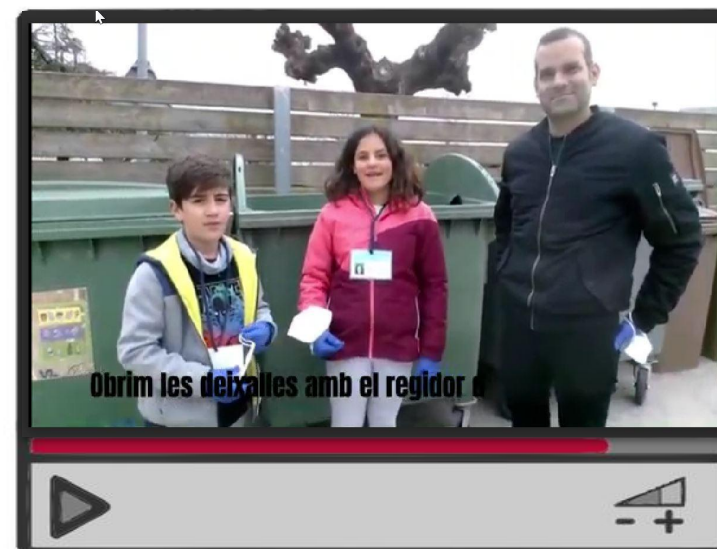
La notícia d'avui la comparteixen des del centre cívic. El 25 de març a dos quarts d'onze a l'església de Mata, es netejarà el riu Terri. Aquest riu rep gran part de l'aigua dels canals de sortida de l'estany de Banyoles i també de les aigües de la pluja de la zona est de la ciutat.

Quan les pluges són abundants arrossega part de les aigües residuals cap al riu i la seva llera. Aquest fet no seria preocupant si no es llencés material no degradable pel vàter. Si fem un recorregut per la via verda del Terri veurem, malauradament, els residus que s'hi llencen (tovallolletes, material sanitari i higiènic, roba...) i tot tipus d'abocaments que fan que tinguem una llera del riu en molt mal estat.

Amb aquesta brigada volem reclamar que s'emprenquin accions per evitar que es llencin residus al Terri, conscienciar la població del que passa si llencem el que no toca al vàter i, sobretot, recuperar un riu net i ple de vida.

Amb tota la brossa que recollim farem una escultura a la plaça Major.

Aquesta és la primera acció que es portarà a terme dins el programa d'activitats de LA REMOGUDA.

Escola L'Entorn (Porqueres)

Reportatge de la deixalleria

Us compartim un segon reportatge que ha elaborat l'alumnat de 5è per la setmana de LA REMOGUDA.

En aquest cas ens han explicat el funcionament de la deixalleria i han comprovat, in situ, si realment reciclem correctament.

Reciclar és fàcil i separar les deixalles també és senzill.

Les ganes de fer-ho correctament sembla que és el més complicat.

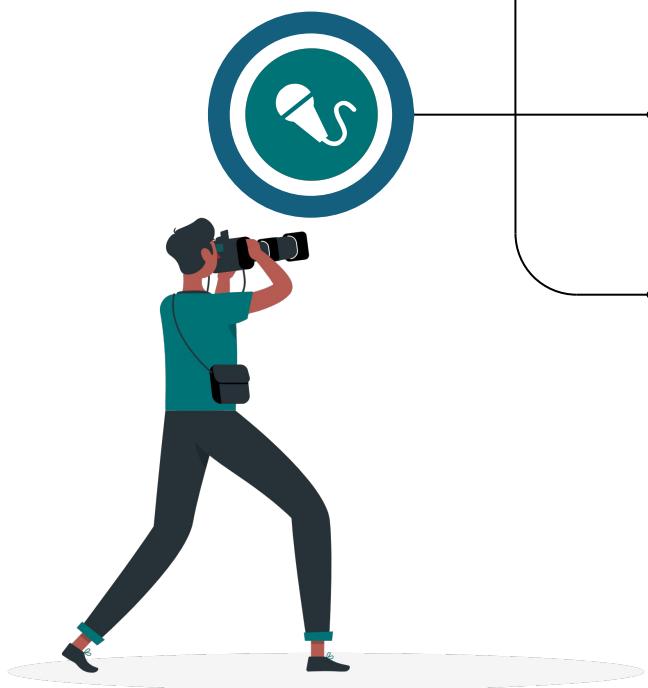
Reportatge deixalleria

PORTADA VIDEOREPORTERS CANALDEREPORTERSODS

Nodes Canal de Reporters

<https://projectes.xtec.cat/canaldereporters>

Materials, Activitats i Recursos

Produccions de l'alumnat

Notícies i informacions

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Digital > Projectes > Canal de reporters

CANAL DE REPORTERS
La mediateca del periodisme a les aules

El projecte > Canals > I Jornada CR

El projecte **Canal de Reporters** promou el desenvolupament de les competències clau de l'alumnat mitjançant la creació i publicació de les produccions pròpies en format escrit, sonor o audiovisual elaborades des dels seus centres. Per afavorir la difusió d'aquests productes, es posa a disposició dels centres educatius aquesta **plataforma**. (+ informació)

Canal de Reporters

Seminaris per a Docents i Alumnat

Seminaris web

Materials didàctics

Primària Secundària

Notícies de l'alumnat

7 d'abril 2023 7 d'abril 2023

7 d'abril 2023 7 d'abril 2023

Destaquem

Formació XTEC sobre educació mediàtica

05/09/2023

Canal de Reporters ha realitzat una selecció d'activitats que s'alineen amb els objectius del projecte. La podeu consultar en l'apartat de formació d'aquest node. Consulteu les dates i horari, la modalitat, el programa i les persones destinatàries en el detall de cada activitat.

Global Media and Information Literacy Week 2023

Setmana Mundial de l'Alfabetització Mediàtica i Informacional

06/07/2023

Canal de Reporters celebrarà la diada amb accions per a l'alumnat i les famílies. Obrim col·laboració amb l'equip de les Biblioteques Escolars per preparar propostes per a la Setmana Mundial de l'Alfabetització Mediàtica i Informacional que promou la UNESCO (octubre 2023) i oferir-les als centres a inicis del curs 2023-2024. La Setmana Mundial de l'Alfabetització se celebra...

LA COSSUA FOTIEM PARTIR DE VIDA

L'INS Guindàvols protagonitza el darrer seminari del curs 22/23

22/06/2023

Dues mestres de llengua de l'INS Guindàvols, la Imma Creus i l'Emília Bellmunt, ens expliquen en aquest seminari com a partir d'un programa d'innovació pedagògica van introduir el seu alumnat en el mitjà radiofònic i per fer-ho han parlat dels seus propis interessos: la música, els esports, la tecnologia i la igualtat de gènere.

Seminaris Canal de Reporters

<https://projectes.xtec.cat/canaldereporters>

Seminari per a docents

Roger Cuartielles Saura

El periodista Roger Cuartielles Saura ens mostra eines i recursos per poder verificar notícies. Amb exemples actuals en Roger fa entenedors conceptes com *deepfakes*, *shallowfakes* i *l'astroturfing* i ens ofereix pistes i consells per a combatre la desinformació.

Seminari per l'alumnat

Roger Cuartielles Saura

Qüestionari per conèixer el paper del periodista i la importància de combatre les notícies falses; amb recursos i consells per lluitar contra la desinformació amb l'alumnat.

Experiències de centre

INS Pau Vila de Sabadell

L'Institut Pau Vila ens exposa el projecte Erasmus Fine i la seva proposta de treball per combatre la desinformació i les notícies falses amb alumnat d'arreu d'Europa. Una experiència molt interessant de treball col·laboratiu entre alumnes de diferents nacionalitats que engloba diferents àrees curriculars.

(+)

(+)

Materials i mòduls

Periodisme a l'escola

- Llenguatge periodístic
- Gèneres periodístics
- Agenda mediàtica
- Ètica periodística
- Notícies Falses

Llenguatge audiovisual

- Gèneres audiovisuals
- Llibertat d'expressió
- Fases de la Producció
- Il·luminació
- Muntatge Audiovisual

Llenguatge escrit i elaboració de notícies

- Criteris per elaborar notícies
- Titulars informatius
- Objectivitat
- Fotoperiodisme
- Privacitat i verificació

Oralitat i ràdio

- Veu i dicció
- Llenguatge radiofònic
- Tipologia de programes
- Fases de la producció
- Recursos sonors

Notícies a les xarxes

- Llenguatge a les xarxes
- Riscos a les xarxes
- Fiabilitat de les notícies
- Privacitat i seguretat

Cercle virtuós del CR

Aprentatge contextualitzat

Partir de la realitat propera
Fomentar aprenentatges **transversals, pràctics i basats en situacions significatives**

Sindicació al Nodes del CR

Permet **escoltar múltiples opinions, travessar barreres geogràfiques, lingüístiques i culturals.**

Decidir què és notícia

Publicar en el format que millor s'adapti a les nostres necessitats o propòsits

Publicar al Nodes de centre

Donar veu a les **preocupacions i interessos de l'alumnat.**
Involucrar-lo en l'entorn proper.

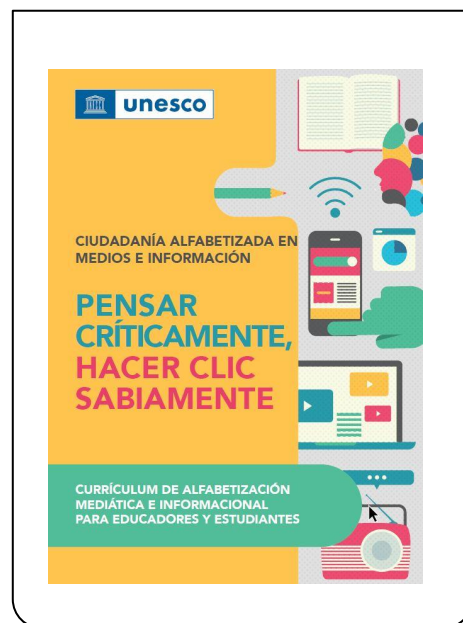
Fomentar l'ús d'eines digitals, acordar el seu ús i combinar-lo amb altres mètodes de treball.

Publicacions

Directrius per a educadors UE

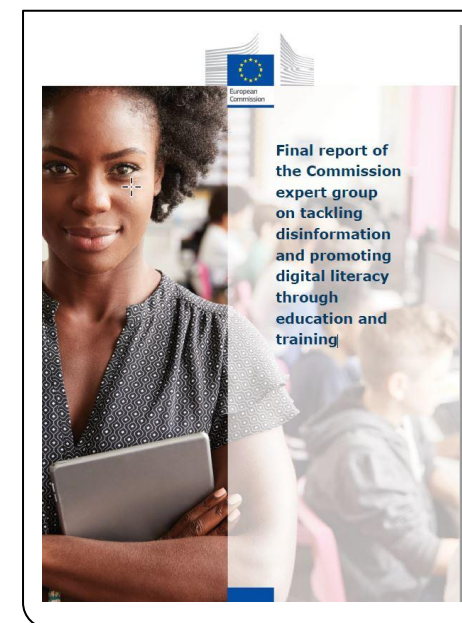
Alfabetització mediàtica UNESCO

Normes mundials per l'elaboració de plans d'AMI (UNESCO)

Final report of the Commission expert group

El CR i les directrius per a educadors contra la desinformació

Educació i Formació

Contribueix a **reforçar el paper de l'educació i la formació** pel que fa a la promoció de l'alfabetització digital i a favor de la lluita contra la desinformació.

Alfabetització Mediàtica i Informacional

Contribueix a aprendre **competències i habilitats tècniques, cognitives, socials, cíviques, ètiques i creatives** per desenvolupar-se als mitjans actuals, produir contingut i entendre d'una manera més crítica la informació que es rep.

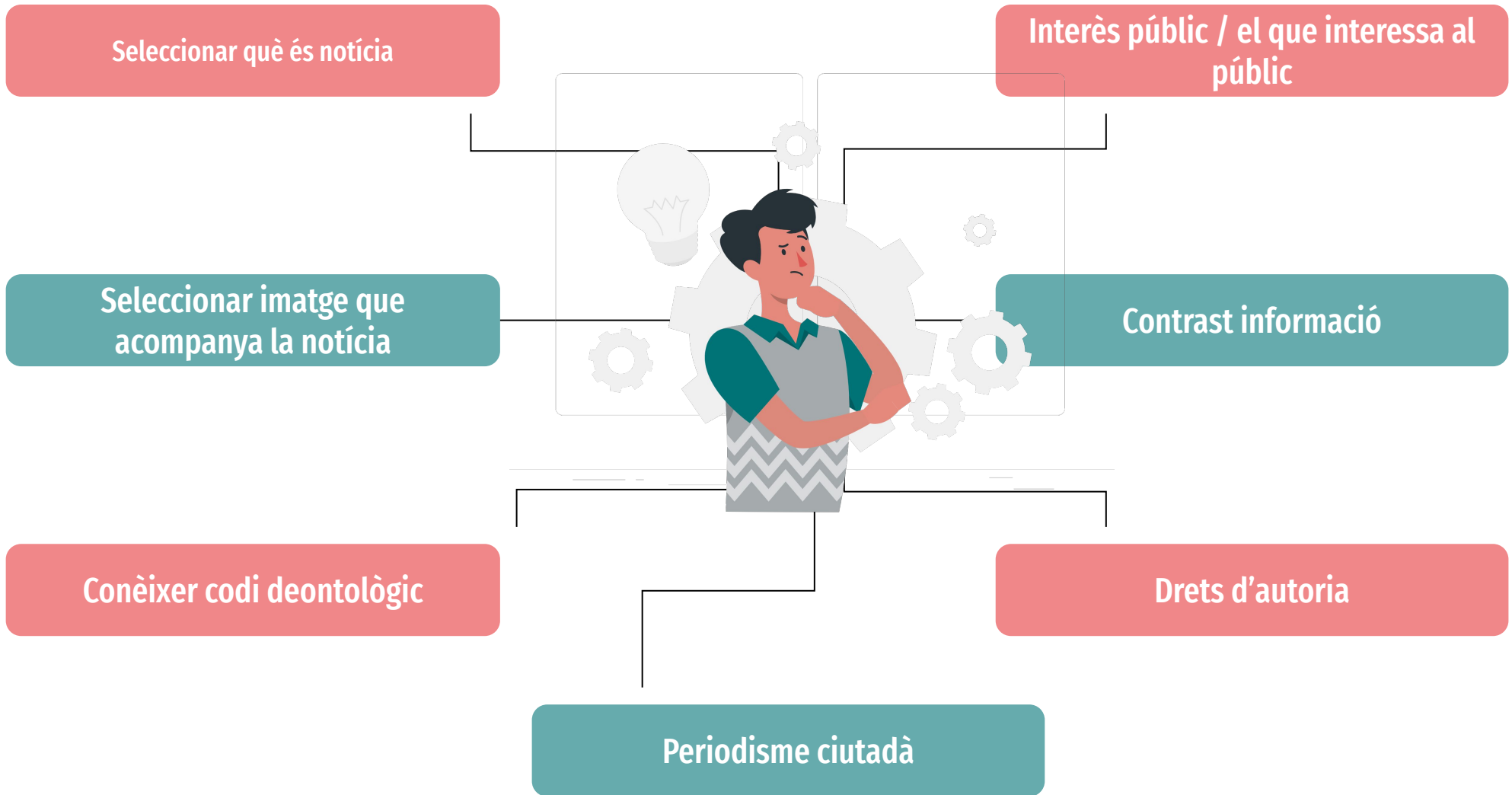
Esperit crític

En el panorama actual dels mitjans de comunicació i de la informació **promou l'esperit crític** davant la necessitat que l'alumnat **accedeixi, compregui, comuniqui, avaluï, creï i difongui informació** de forma **òptima, segura i responsable**.

Competència digital

Contribueix **al desenvolupament adequat de la competència digital** i vol ajudar a entendre els nostres **drets i deures** com a ciutadans digitals.

Pensament crític

TALLER RÀDIO:

Pensament crític, STEAM i Canal de Reporters

Des del Canal de Reporters cap a la millora de **competències STEAM**

Fer un reportatge sobre un esdeveniment de l'àmbit STEAM que es realitzi a l'entorn del centre educatiu.

Cobrir en directe (streaming, podcasting) actes, presentacions o fires que es realitzen al centre en l'àmbit STEAM, per a la difusió en l'entorn escolar.

Incloure la perspectiva STEAM en notícies del nostre entorn que no estiguin directament vinculades.

Entrevistar personatges rellevants de l'àmbit STEAM.

Produir un esdeveniment audiovisual per explicar els experiments que s'estan realitzant a l'aula.

Realitzar un programa setmanal per presentar grans dones científiques i enginyeres.

Introduir la temàtica a treballar en l'àmbit STEAM a partir de la recerca per a l'elaboració de propostes audiovisuals.

Incorporar vocabulari tècnic propi de les àrees STEAM en l'elaboració de propostes audiovisuals.

Mantenir-se al dia dels esdeveniments STEAM que es realitzen a l'entorn del centre educatiu.

Difondre les activitats STEAM del centre educatiu a tota la comunitat educativa.

Entendre les àrees STEAM com àrees transversals que estan presents a tota la societat.

Millorar habilitats clau per a l'àmbit STEAM i el desenvolupament del pensament crític com ara la realització de preguntes o el plantejament d'escenaris.

Periodisme i pensament crític

Periodisme d'investigació: esbrinar
les causes d'un fet

Comprensió crítica

Argumentar una posició

Periodisme d'opinió: plantejar
diferents escenaris o possibilitats

Comprovar afirmacions

Comparar com s'enfoca una notícia
segons la línia editorial

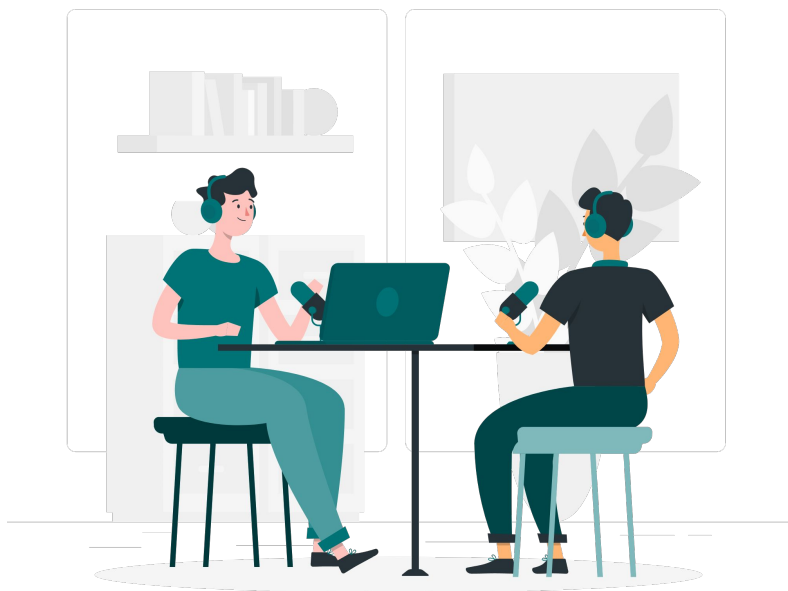
Generar debat

Distingir opinions de fets

Plantejar-se preguntes realment
rellevants

Generalitzar tendències a partir de
casos particulars

Taller:

- Imagineu-vos que avui heu assistit en qualitat de periodistes a aquesta jornada.
- A les **13:15 h** haureu de connectar-vos amb el vostre mitjà per tal de fer una retransmissió.
- El temps de connexió amb el vostre mitjà és d'**1 min.**
- Prepareu la vostra intervenció.

PREPARACIÓ DE LA FALCA SONORA:

- Contrastar les nostres fonts i citar-les
- Usar vocabulari planer, evitant grans tecnicismes
- Les frases han de ser clares i directes
- Posar en pràctica la “**piràmide invertida**”: primer expliquem el més important i hi anem afegint informació complementària
- Els primers 3 segons són claus, han d’atrapar l’atenció de l’espectador
- Cal oferir el màxim d’informació en el mínim temps possible

ROLS:

- Poseu-vos en grup de 4
- Repartiu-vos els següents rols

ROL	TASCA
Redactor/a	El redactor de ràdio és responsable de la creació de contingut escrit per a programes radiofònics, des de la investigació inicial fins a la redacció de guions, assegurant la qualitat i originalitat del material emès.
Editor/a	L'editor de ràdio exerceix un paper clau en la revisió i millora del contingut escrit i sonor dels programes, assegurant la claredat, coherència i qualitat general dels continguts emesos.
Fact checker	El Fact Checker és l'encarregat de verificar i identificar l'autenticitat d'informació, documents o contingut en línia per prevenir la difusió de contingut fals o enganyós.
Locutor/a	El locutor de ràdio és l'encarregat de comunicar de manera clara, captivadora i entretinguda, connectant amb l'audiència a través de la seva veu.

MITJANS:

La Veu Crítica Educativa

InnovEduTech

EducaPositiva

Diàleg Educatiu

EsceptiTechEdu

EduDescobreix

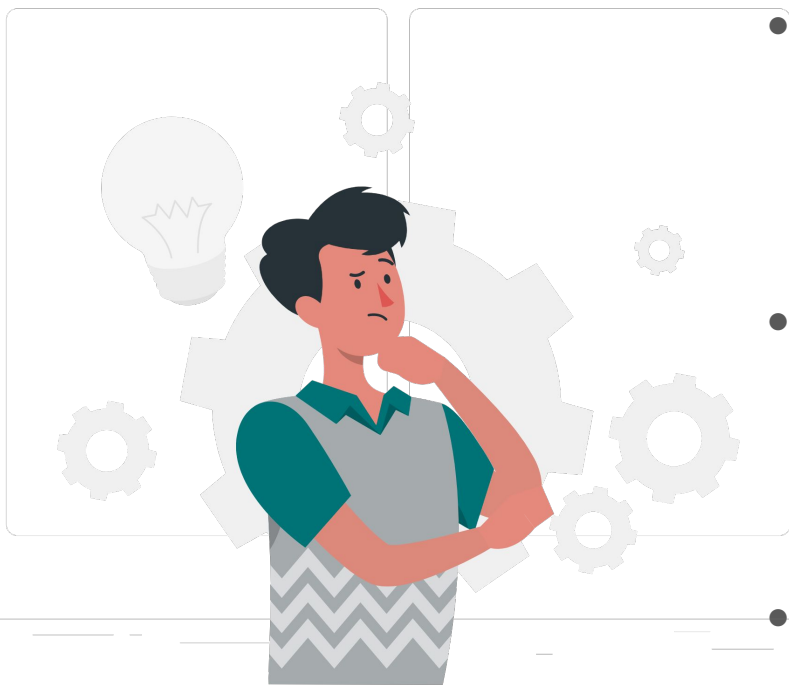

CONSELLS A TENIR EN COMPTE ABANS D'ENREGISTRAR:

RECURSOS	RECOMANACIONS
VOLUM	Evitar els volums alts
VELOCITAT	Adequada al discurs i
PAUSES/SILENCIS	Utilitzar-los per captar l'atenció i la respiració
TO	Adequat al tema; evitar la monotonia
RITME	Adequat al to; procurar que sigui variat
VOCALITZACIÓ	Adaptada a les circumstàncies dels oients

Tancament del taller

- Quines diferències entre les notícies creades pels diferents companys/es, heu observat?
- Creieu que el periodisme és una bona eina per treballar el pensament crític?
- Veieu possible portar a terme aquesta activitat a l'aula?

Gràcies per la vostra atenció

Seguim en contacte:

canaldereporters@xtec.cat

Salvi Canadell
Berta Farré
Marc Pardo

GRÀCIES

<https://ja.cat/steamCR>

